

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

12 de marzo - 12. marca 1992

LETO (AÑO) LI (45)

Štev. (Nº) 8

VLADA
REPUBLIKE SLOVENIJE
PREDSEDNIK

g. Jure Vomerger
podnačelnik
Slovenska ljudska stranka
v Argentini
Buenos Aires
fax: 54 1 6620674

Ljubljana, 27.2.1992

Spoštovani g. Vomerger!

Najlepše se vam zahvaljujem za pismo s podporo in čestitkami ob mednarodnem priznanju Republike Slovenije. Pisma z izrazi podpore in priznanja naših rojakov po svetu, ki so zelo številna, so dokaz, da naš trud ni bil zaman.

Vam osebno in vsem Slovencem še enkrat hvala s prisrčnimi pozdravi iz domovine.

Lojze Peterle
PREDSEDNIK

Zeleni list iz Nemčije

Krožno pismo dobromislečega rojaka

Slovenci v Nemčiji pozorno zasledujemo razvoj v domovini. Z rojaki doma se čutimo povezani. Z vami smo trepetali v času vojne, z vami se veselimo mednarodnega priznanja Slovenije.

Ko berem časopisje, poslušam radio in govorim z vami, odkrivam v vas veliko zaskrbljajočega, kar povsem razumem.

Kaj naj bi vam rekel kot rojak, ki že dolgo živim na tujem? O tem sem dolgo razmišljal in prišel do naslednjih misli:

1) Najprej vam kličem: POTRPITE.

Kar je komunistični sistem rušil skozi 45 let, tega se ne da popraviti od danes na jutri. „Prej nam je šlo bolje“, reče ta in oni. Res so bila leta, ko je šlo ljudem v Sloveniji bolje, a to „bolje“ je šlo na račun dolgov. Država jih je naredila na vaš račun, ne da bi vas o posledicah teh dolgov tudi informirala. Vsak dolg pa je treba enkrat vračati. Komunističnega sistema v Sloveniji ni več. Dolg mora vračati nova slovenska država na vaš račun. Kako bi tudi to moglo biti drugače: Druge poti, da pride Slovenija iz gospodarskih težav, ni. Kadar se hiša prenavlja, se življenje v njej in ob njej vsaj za nekaj časa zelo poslabša in ljudje si komaj vzamejo kaj časa za malico in počitek. Današnja vlada popravlja slovensko hišo, popravlja prenovne potrebno državo. Ne čudite se, če prenovne in zboljšanja ni mogoče ustaviti na mah. Zato pravim: potrpite!

2) Drugo, kar vam priporočam, se glasi: DELAJTE.

Bodite odkriti in priznajte: pod komunistično vladavino se v Sloveniji ni pretirano delalo, v pisarnah je bilo preveč osebja, gospodarstvo so vodili ljudje s partijsko izkznostjo in ne ljudje s poklicno usposobljenostjo. Čas, ki so ga delavci in nastavljeni zabili s postopanjem, na zborovanjih in ob kavi, se sedaj strašno

maščuje. Kar je bilo državnega gospodarstva gre v škodo ljudi samih. Zato rečem: delajte!

3) Moj tretji nasvet se glasi: NE DAJTE SE VARATI.

V zadnjih desetletjih so bili Slovenci že dvakrat usodno prevarani. 1941 so nasedli Osvobodilni fronti. Mnogi so verjeli, da gre pri tem za narodovo svobodo, ko je šlo v resnici za boljševiško revolucijo. Drugič je bil slovenski človek prevaran, ko je zaupal partiji, da bo ustvarila raj na zemlji s tem, da se zemlja podržavi, da se dajo tovarne delavcem, da se odstrani vpliv vere, da je edino partija zmožna reševati slovenske probleme. Kam je tako urejanje družbe po štirih desetletjih pripeljalo, čuti narod sedaj na svoji koži. Slovenijo bo reševalo samo

Nad. na 5. str.

Rupel pri Svetem sedežu

Sveti sedež je priznal Slovenijo že 13. januarja, nekaj dni pred ostalimi državami. Slovenski zunaji minister dr. Rupel, ki že nekaj časa preganja „klerikalne“ čaravnice po Sloveniji, je takoj poudaril, da bo treba to ponudbo za vzpostavitev diplomatskih odnosov dobro premisliti, kajti Slovenija ni katoliška dežela in ne bi bilo prav, da bi pri nas deloval papeški „nunciat“.

To je zelo slabo odjeknilo po svetu, kjer ima Sveti sedež veliko ugleda in so praviloma papeški nunciji tudi dekani diplomatskega zbora.

Da bi ta nediplomatski spodrsrljaj malo ublažil, je minister Rupel odšel 3. marca na enodnevni obisk v Rim. Tam je o pogovorih

SKD in SDP za čimprejšnje volitve

Socialdemokratska prenova, kot se sedaj imenuje Stranka družbene prenove - SDP, in Slovenski krščanski demokrati si bodo skupaj prizadevali, da bi bile v Sloveniji volitve čimprej, so sklenili predstavniki obeh strank na današnjem srečanju.

Na srečanju, ki sta ga vodila Lojze Peterle in dr. Ciril Ribičič, predsednika obeh strank, so se dotaknili tudi nekaterih drugih vprašanj, povezanih s sedanjim političnim in gospodarskim položajem v Sloveniji. Sklenili so, da se bosta stranki o gospodarskih temah s posebnim poudarkom na socialni politiki še pogovarjali na skupnih srečanjih, ki so po mnenju obeh strani nujna in koristna.

Dr. Ciril Ribičič je v uvodu dejal, da so volitve nujne, saj se gospodarski in politični položaj v Sloveniji slabša. Omenil je, da se SPD za volitvami zavzema že eno leto, saj menijo, da je sedanja vlada neuspešna. Krizo pa še pogloblja polarizacija političnega prostora. Med razlikami med obema strankama je naštel poudarjanje svetovnega nazora nad strokovnostjo, odnos do žensk, nekulturni politični dialog in premalo izkoriščene strokovne sposobnosti predstavnikov opozicijskih strank. Menil je, da morajo volitve dati poudarek predvsem programom, ki jih bodo predstavile posamezne stranke, in ocenil, da se obe stranki zavzemata za socialno pravičnost.

Lojze Peterle je dejal, da SKD ne nasprotuje zamenjavi sedanje vlade, če res-

nično obstaja program, na podlagi katerega bi se dalo sedanji slovenski položaj premakniti na boljše. Nasprotoval je zamenjavi zaradi same zamenjave. Ocenil je, da je polarizacija nepotrebna, in dodal, da verjame, da je dialog mogoč, nujen in koristen, pri čemer sam ne vidi, da bi polarizacija nastajala zaradi teh dveh strank. Zavzel se je za ekonomsko demokracijo in menil, da je sedanji gospodarski del vlade ustrezen. Ob vprašanju svetovnega nazora je dejal, da tudi po svetu upoštevajo posameznikov svetovni nazor, pri čemer sam v palamentu ni nastopil proti merilu sposobnosti, kot so mu to nekateri pripisovali.

Lojze Peterle je menil, da morajo sedaj tudi v SDP na vodstvo skupščine pritisniti v smeri čimprejšnjega sprejetja volilne zakonodaje, sam pa je ustreznim vladnim resorjem že naročil, da naj pospešeno pripravijo tisti del zakonodaje, ki jo mora pripraviti vlada. Omenil je tudi, da so mu vladni ministri dejali, da so volitve konec junija še vedno možne.

Dr. Ciril Ribičič je dejal, da opozicija ne nasprotuje volitvam, meni pa, da jih zavračajo nekatere bivše Demosove stranke, ki so predlagale javno razpravo.

Na sestanku so poleg predstavnikov obeh strank sodelovali še dr. Lev Kreft, Janez Kocijančič, Sonja Lokar in Borut Pahor pri SPD ter Nace Polajnar, Peter Reberc in Ivan Bizjak pri SKD.

Po STA

Spet nov mandatar?

Med notranje-političnimi vprašanji so bila minuli teden še vedno v ospredju dogajanja okoli vlade. Predsednik vlade Peterle si je, v skladu z dogovorom med voditelji strank, ki so se podpirali vlado, v začetku tedna prizadeval pridobiti podporo Liberalno demokratske in Socialistične stranke, vendar pri tem ni bil uspešen. Po sestanku predsednika Liberalno demokratske stranke Jožefa Školjča s Peterleto je omenjena stranka izdala sporočilo, v katerem je ocenila, da gre za spor med strankami zastopanimi v vladi, ki ga LDS ne more razrešiti. V pričakovanju, da bodo volitve junija letos, so predstavniki LDS odklonili sodelovanje v obstoječi vladi, je še rečeno v sporočilu.

Za nove povezave sredinskih parlamentarnih strank si poslej prizadeva tudi Socialdemokratska stranka, svoje stališče je sporočila na sestanku 5. marca. Praktično so mu jo odrekli tudi Zeleni, ki se ne udeležujejo več omenjenih pogovorov. Nekateri menijo, da bi mandatarstvo za sestavo nove vlade prevzel Jože Pučnik. Le-ta je napovedal, da se bodo sredinske stranke o novi povezavi najbrž dogovorile prihodnji teden.

STA

Pogovor z Danijelom Starmanom, predsednikom poslanskega kluba

„To, kar je povezovalo koalicijo Demos, je še vedno prisotno med našimi poslanci,“ je v pogovoru za Slovensko tiskovno agencijo med drugim dejal Danijel Starman, predsednik poslanskega kluba Demos.

Po razpadu koalicije Demos v Dolskem, konec decembra lani, so poslanci strank, ki so sestavljale koalicijo, in neodvisni poslanci, izvoljeni na volilnih listah Demosa, nadaljevali z usklajevanjem dela. Svojo odločitev so argumentirali s tem, da nekatere programske točke njihovega programa še vedno niso izpolnjene. Klub se redno sestaja pred vsakim zasedanjem slovenskega parlamenta, sestankov pa se redno udeležuje med 50 in 80 poslancev.

Pogovor s predsednikom kluba je nastal v četrtek, 5. marca, med zasedanjem slovenskega parlamenta.

STA: Kako ocenjujete dvomesečno delo poslanskega kluba Demos?

Danijel Starman: Kakovost našega dela naj ocenjujejo drugi. Naši poslanci na zasedanja kluba prihajajo redno in v velikem številu. Delamo tako, da poslanci posameznih strank vodstvu kluba sporočijo, o katerih temah se želijo usklajevati. Na zasedanjih kluba nato te teme obravnavamo in do njih zavzemamo stališča ali sklepe. Poslanci so moralno obvezani, da se držijo sklepov kluba. Na ta način smo stališča usklajevali ob glasovanju o kandidaturi za mesta ustavnih sodnikov in o zakonu o zadrukah. Sedaj na primer usklajujemo naša stališča do proračuna, predvsem do sredstev, namenjenih obrambi in cestam. Na klubu smo tako že povabili ministra Janšo in Kranjca, da sta nam predstavila svoje poglede na vprašanja, povezana s proračunom.

Menim, da je to, kar je povezovalo koalicijo Demos pred razpadom, še vedno prisotno med poslanci našega kluba. Povezuje nas program ki je tako močan, da si težko predstavljam delovanje parlamenta, ki je v krizi, brez Demosovega poslanskega kluba. Predvsem se zavzemamo za čimprejšnjo izvedbo volitev in ne soglašamo z iskanjem „pilotskih“ mandatov, saj ne verjamemo, da bi lahko prehodni mandat v teh razmerah kaj bistvenega spremenil.

STA: Obstajajo razlike med stališči poslanskih klubov strank in Demosovim poslanskim klubom?

Danijel Starman: Do največjih razlik v stališčih je prišlo ob volilni zakonodaji. Vodstvu Zelenih in Socialdemokratske stranke sta se zavzemala za proporcionalni volilni sistem, Slovenska ljudska stranka, narodnodemokratska stranka in Slovenski krščanski demokrati pa za kombinirani volilni sistem. Demosov poslanski klub se je na „Plutovi koordinaciji“ prilagodil zahtevam večine strank, saj si želimo, da pride do volitev čimprej. Ob tem menim, da predvsem opozicijske stranke in Demokratska stranka niso iskrene in si hitre izvedbe volitev pravzaprav ne želijo.

STA: Kakšno je vaše stališče do možnosti, da bi predsednika vlade Lojzeta Peterleta zamenjal dr. Jože Pučnik?

Danijel Starman: Gre za opozicijski maneuver, opozicija hoče razbiti še eno Demosovo stranko — Socialdemokratsko stranko. Pri tem pa ponavljam, da ne verjamem, da bi lahko katerikoli mandat do volitev naredil kaj bistvenega. Verjamem pa, da bo opozicija ponudila novega mandatarja.

STA: Kakšen je današnji položaj Zelenih Slovenije v Demosovem klubu?

Danijel Starman: Zeleni so v krizi, stranka je v osnovi gibanje, politični prizvok jim škoduje. Del vodstva, predvsem predsednik dr. Plut, je v zadnjem času na strani opozicije, in to pogloblja krizo v stranki. O krizi priča tudi to, da so nekateri njihovi poslanci prestopili k drugim strankam. K opoziciji prištevam tudi predsednika predsedstva Milana Kučana, ki je že začel predvolilno kampanjo, hkrati pa prekoračuje ustavna pooblastila, saj se obnaša, kot da je samo on predsedstvo. Če bo Milan Kučan prihodnji teden odpotoval na nadaljevanje pogajanj o jugoslovanski krizi v Bruselj, bi lahko po 109. členu ustave sprožil vprašanje njegove odgovornosti, saj predsednik državo samo predstavlja, ne pa tudi zastopa.

STA: Obstaja možnost, da bi Demosov poslanski klub na prihodnjih volitvah nastopil kot stranka?

Danijel Starman: Mi nismo za to. Strank je že tako preveč. Mi samo usklajujemo delo Demosovih poslancev do volitev.

IVO ŽAJDELA

Ugibanja o spiskih

O starih in novih sodelavcih SDV

Na zasedanju skupščine komisije za nadzor nad zakonitostjo dela službe državne varnosti, ki je bilo 24. septembra 1990, je sekretar za notranje zadeve Igor Bavčar opozoril: „Ker je nekaj članov komisije predlagalo, naj bi tudi v Sloveniji objavili spiske ljudi, ki so sodelovali v SDV (Službi državne varnosti - op. ur.), tako kot so to storili v Vzhodni Nemčiji, kjer se je izkazalo, da je bilo ovadništvo splošen pojav — menim, da bi takšno objavljanje spiskov prineslo več škode kot koristi.“

Namestnik ministra za notranje zadeve Bogo Brvar pa je 17. januarja letos trdil, da so bili „ob menjavi režimov na podlagi takrat veljavne zakonodaje uničeni vsi spiski sodelavcev SDV“.

Ker gre tu za dva popolnoma nasprotna podatka, se postavlja vprašanje (zgolj retorično seveda), kdo sedaj tu laže:

Bavčar ali Brvar. In ker je slovenski notranji minister že pred letom in pol zanikal sedanjost izjavo svojega namestnika Brvarja, se postavi naslednje vprašanje: kaj si bo notranje ministrstvo izmislilo sedaj?

Seveda, najlažje je bilo slovenski javnosti, ki nima nobene možnosti preverjanja, ali spisek je ali ga več ni, reči: spiski so bili „ob menjavi režimov“ uničeni, s čimer bi naj bila zadeva ad acta. Če bomo Slovenci o takšnih usodnih vprašanjih kar tako verjeli komurkoli, potem se nam slabo piše. Na dveh ali treh časnikarskih konferencah so časnikarjem, povečini tistim, ki so od MNZ odvisni, saj za kroniko v svojih časopisih tam dobivajo večino informacij, rekli, da pri nakupu dragih avtomobilov ni bilo nobenih kršitev, da so bili spiski sodelavcev SDV uničeni, in da „manjka originalna dokumentacija o delu Ozne po

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Očividno nekaj ne deluje v redu v tej družbi. In govorimo tako o gospodarskih zadevah kot o političnih in socialnih. Vsako področje ima svoje značilnosti in iz njih moremo razbrati, koliko državi in družbi še manjka do zrelosti resnega življenja.

INFLACIJA

Uradne številke so znane. Cene so v februarju narastle za 2,2%. Kaj je to v primeri s skoki nad 20% mesečno, kot smo jih bili navajeni še pred kratkim, ko so bile vse vladne sile naperjene k cilju enomestne številke za inflacijo? Res. A nevarno je za ekonomsko strukturo, ki sloni na protivnlutni dolarja, ki je še vedno ena proti ena v razmerju z argentinskim pesom. Odkar je minister Cavallo po zakonu uvedel konvertibilnost, so cene narastle za 27,5%, dolar pa je ostal skoraj na isti višini (+ 4,39%). Kaj to pomeni za domačo ekonomijo in kaj za izvoz, si lahko predstavljamo; zlasti še, ker je uvoz dejansko popolnoma prost.

Druga točka, ki jo je tudi treba omeniti, pa je razlika med cenami na debelo in pa inflacijo samo, to je, cenami na drobno. Tradicionalno je razmerje med cenami na debelo in onimi na drobno bilo precej stalno. Morda so nekoliko poskočile ene, a se potem uravnovesile z drugimi. V daljšem obdobju pa dejansko ni bilo večje razlike.

To stanje pa se je spremenilo od nastopa „plan Cavallo“. In tako vidimo, da je za februar inflacija dosegla 2,2%, medtem ko so cene na debelo poskočile komaj za 0,3%, kar je v sorazmerju z mednarodnim standardom. Prav tako je v celotnem obdobju konvertibilnosti poskok cen na debelo dosegel komaj 3,5% medtem ko so cene na drobno poskočile omenjenih 27,5%. Kje je razlika? V žepih trgovcih. Zakaj vlada ob tem nič ne stori? Ker vlada tržna svoboda.

Vlada ima seveda za vse to svoja pojasnila. Da imajo cene opraviti z letno dobo (sadje, zelenjava, meso, šola). Ali da imajo več denarja in jih ne skrbi, če plačajo peso več ali manj. Vendar je težko resno gledati na te izgovore, če upoštevamo da so na primer cene za stanovanjske najemnine v istem obdobju poskočile za 52,72%. Težko je trditi, da imajo najemniki toliko denarja, da jim je vseeno, če plačajo do določenega dne na primer 200 dolarjev najemnine, v novem roku pa 300 dolarjev. Zlasti če pomislimo, da tisti, ki najemajo, običajno niso dobro stoječi, marveč živijo od svojih bornih plač.

Po drugi strani pa je zanimivo, kako vladi dobro teče pogajanje z Mednarodnim

vojni, na primer za območje, kjer naj bi bila taborišča in izvršene usmrtitve“. In slovenska politična karavana gre naprej.

Samo dve časnikarski konferenci sta bili potrebni in kontinuiteta komunističnega režima s sedanjim, predvsem pa s prihodnjim je zagotovljena.

V Vzhodni Nemčiji, kjer je bil komunistični režim neprimerno hujski, niso ničesar uničili, pri nas pa naj bi — po zatrjevanju notranjega ministrstva — uničili vse. Bavčar je 24. januarja letos povedal, „da sedaj urejajo posamezne dosjeje“. Zato naj ob tej izjavi še enkrat ponovim bojazen, kaj počne 443 sedanjih „udbovcov“ (po novem visovcev), in kaj delajo arhivarji in zgodovinarji Vosa in Ozne, saj obstaja sum, ker tam ni bilo zaposlene nobene nove osebe npr. iz Demosovega tabora, ki bi to delo lahko nadzorovala, da pri tem „urejanju“ še vedno uničujejo tiste dokumente, ki so za komunistični režim preveč obremenjeni.

SLOVENEK, 1. februarja
Posredoval: Vinko Levstik - Gorica

denarnim fondom. Te dni je ustanova potrdila nov kredit Argentini v višini 3.600 milijonov dolarjev. To posojilo je bil predpogoj za vstop Argentine v plan Brady, ki bo znižal zunanji dolg kar za tretjino celotne vsote. A tudi na tem področju ni vse rožnato. Eno je Mednarodni fond, ki simpatijo gleda Menemovo vlado, drugo pa so banke, ki so v celoti zavrnilo predlog Argentine v zvezi z refinanciacijo celotnega dolga. Še več, v posebnem pismu so zadržile, da ne morejo sprejeti niti ene točke od celotnega argentinskega predloga.

Da je slika popolna, zapišimo še ugotovitve v zvezi z posedovanjem deviz v rokah argentinskih državljanov. Odkar so dovoljene vloge v dolarjih, se je v bančnem sistemu nabralo že sedem tisoč milijonov dolarjev, ki so jih imali doslej Argentinci naložene v inozemstvu, ali pa spravljene „v nogavice“ (tukaj rečejo „v zimmici“). Te vsote sedaj iščejo pot v produktivni sistem, kar pa je težko, ker doslej še vedno ni jasnih smeri, kam se bo obrnila argentinska proizvodnja in kako bo z opevano „produktivno revolucijo“. Vse to še čaka boljših dni.

ENI IN DRUGI LIBERALCI

Odkar se je peronizem prelevil v menemizem, se je spremenilo precej stvari tudi v drugih strankah. Sedaj so na vrsti liberalci, zbrani v UCeDÉ, ki zaskrbljeno gledajo po obzorju. Zadnji sunek je bil vstop Alsogaraya v zvezo s peronizmom, ki podpira skupno kandidaturo bivšega ministra za socialno skrbstvo (Avelina Porta) za prestolniškega senatorja.

Liberalci so nameravali predstaviti lastnega kandidata. Zato je v vrstah stranke rastoče nezadovoljstvo. Ta nejevolja je prišla tako daleč, da so pritisnili na Alsogaraya in moral je odstopiti kot vodja bloka liberalnih poslancev. To je hud dogodek. Še hujše pa so ugotovitve v liberalnih vrstah, ki napovedujejo, da bo UCeDÉ šla po isti poti kot demokristjani, intransigenti in desarrrollisti, ki so po ljubimkanju in povezavah z menemizmom dejansko izginiti kot stranke. Formalno še obstajajo, a nimajo nobene lastne moči. Tisti člani in simpatizerji, ki so soglašali z Menemom, enostavno volijo peronizem. Oni pa, ki niso zadovoljni, pa so že presedlali v druge stranke bolj na levi.

To je patetično prišlo do izraza te dni, ko sta se po prijateljskem asadu peronističnih poslancev včlanila v peronizem Emar González (minister za obrambo in doslej član Krščanske demokracije), in pa Alberto Piotti, bivši sodnik in neodvisen kandidat na peronističnih listah. Kdor pozna tezo določenih korakov, bo hitro razvidel, kam pes taco moli, ali bolj jasno, kaj skuša Menem storiti s peronizmom (v kolikor tega še ni storil).

Zato se polaga toliko važnosti v slavno volitev senatorja za prestolnico. Dejansko bo to referendum, ki ga bo pa odločila le desetina argentinskega prebivalstva. Posebnost je ta, da je bila prestolnica vedno zvesta radikalizmu. In celo v najslavnejših dneh peronizma, je ta moral sprejeti dejstvo, da mu v prestolnici sreča ni mila. In prav tu je Menem tudi segel po neodvisnem kandidatu in ga postavil proti volji velikega dela stranke. V tem pa lahko naleti tudi na hud odpor, na katerega ne računata. Predsednik veliko zaupa svoji sreči in račune dela brez krčmarja. Le ko bodo volitve mimo, bo jasno, ali se je uštel ali ne. Ne bi pa bilo prvič (in ne zadnjič), da poraz ne prinese lastna sila nasprotnika, marveč moč uskokov iz lastne stranke, nezadovoljnih z nasilno izbranimi kandidati.

DR. PETER KLOPČIČ

Razpad Jugoslavije in svetovna politika

Junija 1991 sta Slovenija in Hrvaška proglasili svojo državno neodvisnost. Jugoslovanska vojska je takoj napadla Slovenijo in kmalu zatem Hrvaško. Spor med Hrvaško in Srbijo se vedno traja.

Kakor kaže, bodo marca 1992 Združeni narodi končno poslali čete v Jugoslavijo, da pomirijo Hrvate in Srbe. Trajalo je torej osem mesecev, da je do tega prišlo. Med tem časom je bilo sklenjenih trinajst ali štirinajst premirij, od katerih nobeden ni trajal več kot nekaj ur.

Dejstvo, da je ta spor trajal osem mesecev v srcu Evrope, dokazuje, kako šibke so evropske institucije, kako malo soglasja je med vodilnimi evropskimi narodi in istočasno, kako nezainteresirane in zmedene so bile tudi ZDA.

Poglejmo malo pobliže, kaj so vzroki tako evropske nemoči kot ameriškega nezanimanja in kako je razpad Jugoslavije prisilil tako Evropo kot ZDA, da so začele nanovo presojati namen in delokrog svojih institucij kot so NATO, Evropska skupnost, Evropska konferenca za varnost in sodelovanje (KEVS) ter druge.

EVROPA

Evropa je čez noč postala eden najbolj nemirnih celin, kjer tudi obstaja možnost lakote (predvsem v Rusiji) in masovnega preseljevanja.

Na vse te nemire, med katerimi je tudi razpad Jugoslavije, Zahodna Evropa ni reagirala ne hitro ne uspešno, ker nima jasnih niti svojih lastnih interesov niti principov. Prav tako pa ne razpolaga z instrumenti ali z organizacijami, s katerimi bi lahko na novo nastalo situacijo usmerjala.

INTERESI

Razne evropske vodilne sile imajo različne interese. Nemčija hoče npr. evropsko federacijo, Francija propagira Evropo držav, Anglija pa si želi le zelo ohlapno povezavo.

Vodilne evropske države imajo tudi različne poglede na obrambo, bodisi glede NATO bodisi evropskih (Nemčija in Francija) specialnih vojaških enot. Velele so si edine le v treh področjih:

- boje se masovne emigracije iz Vzhodne Evrope;
- pripravljene so le minimalno investirati v gospodarsko obnovo Vzhodne Evrope;
- hočejo najprej utrditi evropsko federacijo, šele nato pa misliti, kako bi razširile skupni trg.

Vodilne države Zahodne Evrope so si edine predvsem v negativnih odnosih do Vzhodne Evrope. To je žalostno!

PRINCIPI IN STRAHOVI

Zahodne države dolgo časa niso vedele, kar se Jugoslavije tiče, ali naj zagovarjajo princip integritete države ali princip samoodločbe narodov. Nemčija je zagovarjala samoodločbo, Francija, Anglija in Španija pa princip integralnosti države. Te zadnje so ravnale tako ne zaradi principa samega, ampak zaradi separatističnih problemov, ki jih imajo v lastnih državah, to se pravi zaradi strahu.

Ravno zaradi teh različnih kriterijev je bilo nemogoče uskladiti zunanjo politiko evropskega zahoda. Tako pomanjkanje skladnosti pa bo omejevalo kakršnokoli politično potezo Zahodne Evrope kjerkoli na svetu. Zaradi teh notranjih konfliktov je Zahodna Evropa kljub svoji veliki gospodarski moči v mednarodni politiki še vedno manj vplivna kot so ZDA.

Kdaj in kako se bo to rešilo in uravnavesilo, bo pokazal čas.

ORGANIZACIJE

V glavnem obstajata dve organizaciji, ki bi lahko vplivali na red in moč na ozemlju nekdanje Jugoslavije. Prva od teh je Evropska konferenca za varnost in sodelovanje-KEVS; ta je popolnoma odpovedala, ko se je soočila s prvim večjim problemom.

Druga pa je NATO, ki je prav v tem času razmišljala, kako naj opraviči svoj nadaljnji obstoj, potem ko je nevarnost sovjetskega napada izginila.

Zanimivo je, kako so Združeni narodi reagirali na okupacijo Kuwaita. V slučaju Jugoslavije jim je vzelo osem mesecev, predno so se odločili, da pošljejo vojaške sile.

To je samo pokazalo, kako malo se zanimajo ZDA (zelo vpliven član OZN) za Jugoslavijo in za dežele, ki nimajo petroleja. Zato so ZDA prepustile Zahodni Evropi, da sama reši to vprašanje. Kot vsi vemo, Evropa — kar se tega tiče — ni uspela. Politični komentatorji v ZDA menijo, da je čas, da se ZDA umaknejo iz Evrope, ker so dosegle tam s pomočjo evropskih držav svoje glavne cilje, ki so bili:

- združitev Nemčije;
- osvoboditev Vzhodne Evrope;
- zmanjšati vojaško moč nekdanje Sovjetske zveze.

Sedaj je čas, da umaknejo svoje vojaške sile iz Evrope (s tem zmašajo tudi svoj finančni deficit) in pustijo, da Evropa sama ureja svoje probleme. ZDA morajo posvetiti sedaj pažnjo drugim svetovnim problemom in tudi svojim notranjim težavam.

Ameriški politiki so prišli do zaključka, ki ni težak, da bodo morali v prihodnih letih zaradi gospodarske krize posvečati največ pozornosti prav gospodarstvu.

Nekaj podobnega se dogaja tudi v Evropi, le da je problem malo drugače postavljen. Največji adut, ki ga ima Skupni evropski trg, je njihova ogromna kupna moč. Vprašanje je, ali bodo dali novo osvobojenim državam Vzhodne Evrope dostop do tega trga. Zadeva je tako kočljiva, da se notranja struktura SET zaradi tega lahko spremeni. Dosedaj sta bila glavna zaveznika v SET Nemčija in Francija. Odkar sta se obe Nemčiji združili in se je osvobodila Vzhodna Evropa, je postala Francija ljubosumna na Nemčijo. Boji se, da se bosta nemška moč in vpliv tako povečala, da ju Francija ne bo mogla več uravnovesiti. Zato Francija zavira vse nemške iniciative, kot je bilo npr. s priznanjem Slovenije in Hrvaške. Istočasno pa Francija pozablja, da bo Evropa morala skupno rešiti poljedelsko politiko in da bo končno prisiljena vključiti v Evropo na novo osvobojene vzhodne države.

Vse kaže, da ima Anglija veliko več razumevanja za rešitev teh problemov kot Francija in da utegne Anglija nadomestiti Francijo kot glavni zaveznik Nemčije. Tako Anglija kot Nemčija se zavedata, da je nujno, da se Vzhodna Evropa organizira gospodarsko in politično. V nasprotnem primeru bodo njihovi problemi tako veliki, da bodo povzročili krizo tudi v samem Skupnem evropskem trgu.

Nemčija ne gleda na Vzhodno Evropo s posebno simpatijo. Ta del Evrope smatra za nemiren, manj razvit in vsestransko inferoren. Zanimivo je, da se Nemčija najbolj zanima za dežele, s katerimi je imela dolgotrajne zgodovinske stike (čeprav ti navadni niso bili skladni in dobri) kot so Češko-Slovaška, Slovenija, Hrvaška in baltske države.

Tudi ZDA gledajo povoljno na vključitev Vzhodne Evrope v SET. Neki ameriški mislec je dejal: „Naj bo Evropa evropska, toda pod pogojem, da bo obsegala vse ozemlje od Atlantika do Urala.“

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

Če hočemo razumeti zunanjo politiko ZDA, se moramo zavedati, da Amerika ni več novi svet, ampak je psihološko, sociološko in politično že del starega sveta.

The Economist od 26. oktobra 1991 pravi, da so se moderne ZDA formirale po revoluciji leta 1867. Ko je Grant prejel predajo generala Leeja v Appotomaxu, niti Nemčija niti Italija nista obstajali kot državi; Rusijo in Francijo pa so vladali cesarji.

Od takrat naprej so ZDA živele in rasle v precej večjem miru in redu kot Evropa; niso imele ne Stalina ne Hitlerja ali Mussolinija.

Ta njihova stabilnost je pripomogla k zmagi v mrzli vojni in to brez vojne ali atomskega kataklizma. Logično je, da se bo sedaj, ko so ZDA edina velesila na svetu, njihova tako zunanja kot notranja politika spremenila ali se bodo zamenjale prioritete.

Spremembe v zunanji politiki, ki jih lahko pričakujemo, nam nazorno pokažejo potovanje Bakerja, ameriškega sekretarja za zunanje zadeve. V zadnjih dvanajstih mesecih je bil približno desetkrat na Bližnjem Vzhodu, večkrat v Rusiji in le nekaj ur v Beogradu.

Evropi bodo ZDA v bodoče posvečale manj pozornosti in to zaradi več razlogov:

— Problem Bližnjega Vzhoda je v tem trenutku najbolj pereč.

— Atomsko orožje v bivših sovjetskih republikah in morda v Pakistanu, Iraku ter Libiji in še kje drugje je drugi največji problem na svetu.

— Azija zahteva vedno večjo pozornost.

— Evropa je dovolj močna gospodarsko in politično, da bo lahko v bodoče sama uredila probleme, kot npr. razpad Jugoslavije, čeprav do sedaj te sposobnosti ni dokazala.

ZAKLJUČEK

Kakšne sklepe naj Slovenci naredimo za konec te kratke analize političnih silnic na svetu?

1. ZDA so trenutno edina velesila na svetu. Čeprav se ne bodo več vmešavale v evropske zadeve neposredno, bodo le pazile, kaj se tam dogaja. Slovenci moramo tej vlesili posvečati veliko pozornosti kljub temu, da Slovenije še niso priznali. Veliko število Amerikancev slovenskega porekla še veča

slovenski interes na tem kontinentu. Izgleda, da bo vzelo nekaj časa, predno bodo ZDA priznale Slovenijo, a to nas ne sme oddaljiti od naših objektov. Srbija je ob koncu 19. stoletja prosila in čakala 20 let, preden so ZDA navezale z njo diplomatske stike.

2. Priznanje Slovenije po ZDA in njeno sprejetje v Organizacijo združenih narodov, Mednarodni denarni fond itd. bo odvisno delno od tega, kako se bodo Slovenci ponasali doma in kakšne odnose bodo navezali z drugimi narodi.

Slovenija si ne more dovoliti pogostih sprememb vlad. Res Italijani pogosto menjajo svoje vlade, toda oni so močni in pomembni na drugih poljih; italijansko gospodarstvo je močnejše od angleškega, njihova kultura je priznana in včasih celo občudovana, in še vplivnih emigrantov imajo cel kup po svetu, začeni s guvernerjem Cuomom v New Yorku.

3. Slovenci se ne smemo zapirati vase. Zanimati se moramo za odnose s sosedi in pomagati drugim narodom, vključno našim bivšim sodržavljanom. Zavedati se moramo, da je ne dolgo tega več evropskih državnikov izrazilo mnenje, da bi morala Jugoslavija postati protektorat. Nekdanja država je še vedno na slabem glasu. Čeprav smo se Slovenci ločili od nje in smo mednarodno priznani, moramo kljub temu delati in se truditi za mir v Jugoslaviji in s tem pokazati politično zrelost.

4) Slovenci smo dosegli v več stoletjih visoko stopnjo duhovne kulture, ki se izraža v kulturi besede (lep in dinamičen jezik, veliko pisateljev, pesnikov in mislecev, ter narod, ki se za te kulturne dosežke zanima), v likovni kulturi (slikarji, kiparji, arhitekti, urbanisti itd.), v znanstveno-vzgojnih dejavnostih ter v glasbi.

Ta visoka stopnja duhovne kulture je omogočila tudi relativno velik razvoj materialne civilizacije.

Vsi ti dosežki so prišli do pravega izraza, ko je Slovenija postala suverena država.

Krona vsemu temu bo pa visoka stopnja demokratskega političnega življenja, ki se bo kazala v politični modrosti, strpnosti in disciplini.

Ta vidik slovenskega narodnega življenja je in bo najbolj viden tako doma kot po vsem svetu.

Po tem nas bo tudi svet sodil.

Toronto, 25. februarja 1992.

Exigen la renuncia de Milošević

Varias decenas de miles de personas que participaron el lunes 9 de marzo en una manifestación anticomunista acusaron al presidente serbio, Slobodan Milosevic, de ser causante del hambre en su república que libra una guerra en Croacia y demandaron su renuncia.

Los 15 partidos de oposición que organizaron la manifestación pidieron la convocatoria de nuevas elecciones en Serbia, una nueva constitución, libertad de prensa y cambios fundamentales económicos.

Con la guerra estancada en Croacia, ha sido acusado por críticos de abandonar a los serbios al haber acordado una tregua auspiciada por la ONU. Otros culpan a Milosevic de haber provocado una inflación galopante y un desempleo del 20% en Serbia como resultado de la guerra.

La televisión de Belgrado informó que más de medio millón de personas han firmado peticiones en demanda de su renuncia.

Los manifestantes se congregaron frente a la catedral de San Sava cerca del centro, y coreaban "Slobo, Saddam", "Slobo retráete", y "Slobo Hitler".

Un dirigente de oposición, Vuk Draskovic calificó a Milosevic y a su gobierno de "los hombres del pasado".

El comandante de las fuerzas de pacificación de las Naciones Unidas afirmó que estaba listo para iniciar el eemplazamiento de hasta 14.000 soldados en zonas conflictuadas de Croacia.

El teniente general Satish Namblar, de India, que llegó el 8 de marzo, dijo que "todos los preparativos para el inicio de la operación de paz de las Naciones Unidas" habían sido completados, dijo la agencia noticiosa Tanjug.

También se informó que los representantes de los principales grupos de Bosnia-Herzegovina estaban a punto de llegar a un acuerdo para la independencia de esa república.

NACE MAJČEN

Slovenski plavalec v Argentini

Prejšnji mesec se je mudila v Argentini slovenska plavalna delegacija. Na čelu skupine je bil plavalec Nace Majčen, kot trenerja sta prišla Kostja Židan ter David Hawlin.

— Nace, prosim, da se predstaviš.

Sem Nace Majčen, Ljubljčan, star 23 let, študent na fakulteti za šport v Ljubljani, kjer tudi živim. Plavam pa že 15 let v plavalnem klubu Ljubljana.

— Kateri je razlog tvojega obiska v Argentini?

Tu v Argentini je bila sredi februarja prva tekma za svetovni pokal v plavalnem maratonu, Santa Fe - Coronda, dolga 56 km. Svetovni pokal šteje 10 tekem, od teh se najboljše tri točkujajo. Najprej sem mislil iti v Brazilijo, kjer naj bi bila prva tekma, ki je pa zaradi gospodarske krize odpadla, tako da smo se potem odločili, da pridemo v Argentino, ker smo denar že imeli pa tudi sponzorje.

— Katero mesto si zasedel na maratonu Santa Fe - Coronda?

Zasedel sem 7. mesto, mislim, da bi lahko bilo boljše, če bi prišel kakšen dan pred tekmovanjem, praktično sem prvič plaval v reki na dan tekmovanja.

— Kakšna je bila voda?

Voda je umazana, tako da ne vidiš roke pred seboj. A voda je za vse enaka, tako da tukaj ni bilo prednosti za domačine.

— Razloži prosim, kako se vršijo ti maratoni.

Vedno moraš imeti zraven spremeljvalca, kajti rabiš pomoči, moraš popiti veliko tekočine, kakšno stvar pojesti, kajti maraton traja od 5 do 10 ur. (Odvizno je, na kake razdalje plavajo, na primer v Santa Fe je Nace porabil 7 ur 57 m 29s.)

— Kakšno mesto zasedaš v maratonski disciplini v Evropi?

Trenutno sva z Nemcem Wandratuchom najboljša. Bil sem evropski prvak leta 1989, drugi pa leta 1991.

— Kateri so tvoji najboljši uspehi v maratonu?

Največji uspeh je seveda evropsko prvenstvo leta 1989, potem pa 4. mesto na svetovnem prvenstvu v Perthu v Avstraliji.

— In v bazenu?

Da, tudi v bazenu imam nekaj lepih uspehov. Leta 1987 sem bil 3. na mediteranskih igrah na 400 m krawl in pa v finalu na univerziadi v Zagrebu.

— Koliko let že plavaš maraton?

Maraton plavam že od leta 1987, moram pa priznati, da ga zelo malo plavam.

— Kateri so najbolj važni maratoni na svetu?

Prvi maraton na svetu je seveda Capri-Napoli v Italiji; to je 33 kilometrska proga, ki se je že tridesetkrat vršila. Potem Atlantic City (ZDA), Magog (Kanada) ter Santa Fe-Coronda, ki se je že sedemnajstkrat vršila.

— Kako in kje treniraš za tako dolge proge?

Mi v Ljubljani imamo zelo slabe pogoje predvsem za maratone, ker moramo trenirati tako kot ostali plavalci v 25 metrskem

bazenu pa samo junija in julija. Konec julija in avgusta pa gremo na morje, ki je edini pravi trening za maratonsko plavanje.

— Ali treniraš samo tako, da plavaš, ali še na kakšen drugi način dopolnjuješ svojo pripravo?

Veliko vlogo igra tudi psiha, da zdržiš te dolge razdalje, Mislim, da je bolj pomembna psihična kot pa fizična priprava. Fizično sem vedno dobro pripravljen, treniram dvakrat na dan po dve uri, tako da s tem nimam problema.

— Ali imate vrhunski športniki kakšne prednosti pri študiju?

Ja, na fakulteti za šport lahko vsako študijsko leto napravim v dveh letih, moram pa biti prisoten na 25% učnih ur, obenem pa mi tudi teče delovna doba.

— Kdo ti krije stroške?

Do sedaj mi je vedno plačal potovanje na te tekme matični klub, prvič se je pojavil problem prav za to vožnjo v Argentino. Blagajne so prazne. Prav nasprotovali so mi, da bi šel v Argentino, zato sem se sam potrudil, da sem našel sponzorja.

— Boš sodeloval na olimpijskih igrah v Barceloni?

Slovenija je sedaj sprejeta v Mednarodni olimpijski komite, tako da glede nastopa ni vprašanja. V slovenski reprezentanci nas bo nastopilo 5 plavalcev. Jaz bom nastopal v 200 in 400 m krawl, glede uvrstitve pa bi bil zadovoljen, če bi se uvrstil v mali finale, to je med 9. do 16. mestom, kaj več je pa zame uspeh.

— Kakšno je stanje slovenskega športa v samostojni Sloveniji, predvsem v plavanju?

O plavanju zelo težko govorim, ker mislim, da je bila sprejeta plavalna organizacija Slovenije šele pred kratkim. Ko sem odšel iz Slovenije, še ni bila sprejeta, tako da nismo mogli nastopati na svetovnem pokalu v bazenu niti na drugih tekmah zunaj Slovenije. Počasi pa bodo vsi drugi športi sprejeti v mednarodne organizacije.

— Bi rad še kaj dodal?

Rad bi se zahvalil vsem Slovincem, ne bi sedaj govoril o imenih, ker jih je veliko, ki so nam pomagali pri tej enomesečni avanturi po Argentini. Videli smo veliko lepih krajev, smo zelo zadovoljni in odhajamo z lepimi vtisi. Upam, da se naslednje leto spet vidimo.

Z Nacetom sta tudi prišla trenerja Kostja Židan ter David Hawlin.

David, kot smo slišali ste imeli v Santa Fe nekaj težav.

V Santa Fe smo imeli kar precej težav. Organizacija je bila zelo slaba. Ker smo bili trije, nam niso hoteli plačati hotel a, imeli so nas za outsiderje tekme (t. j. brez izgleda na uspeh - op. ur.), ker je Nace prišel prvič tekmoval v Argentino, ga ljudje niso poznali, zaradi tega je bilo mnogo težav. Hotel smo morali doplačati, hrano smo morali sami plačevati.

— Ali ponavadi ne prevzamejo te stroške organizatorji?

Na vseh svetovnih pokalih in prvenstvih je bilo do sedaj tako, da so organizatorji plačevali vse te stroške. Mi smo bili tega navajeni, zato smo tudi v Argentino prišli. Prvi dan so nam dali hotel, potem so nas premestili v slabšega brez oken, tako da

PISMO BRALCEV

RUDI BRAS

Odmevi... in reakcija

Pred dnevi šele (naša argentinska pošta šepa na obe nogi) mi je prišla v roke Svobodna Slovenija, v kateri sem z zanimanjem prebral pismo kranjskega župana, dipl. ing. Vitomila Grosa.

Pravilno je, da se „neokusne politične igre“ v domovini slišijo tudi „na buenosaireskem slovenskem odru“, na katerem so nekateri domovinski politiki odigrali kaj slabe vloge. Resnično je namreč, kar pravi inž. Gros, da „resnica ni politična igra“.

Gospoda Jenšterla sem bežno srečal na razstavi Ahčina. Čestital sem mu za njegovo objektivno pisanje o naši politični emigraciji in ga vprašal, kako da ne piše „natanko to, kar si ortodoksni“ totalitarni sistem v domovini „želi slišati, čeprav ne ustreza dejanskemu stanju.“ Odgovoril mi je: „Pišem samo resnico.“ Odgovor me je zadovoljivo presenetil, ker smo bili navajeni skozi 45 let poslušati domovinski glas o nas v popolnoma distonirani melodiji. V njegovem odgovoru sem poznal pošteno slovensko dušo. Prepričan sem, da je tudi v „Gorenjski glas“ zapisal le resnico — toda to resnico sta mu posredovali ge. Hribar in Puhar.

Obe omenjeni gospe in tudi minister Dular v razgovoru z nami so bili za to, da se našemu narodu odkrije vsa resnica. Vprašujem: Če resnica pokaže krivico, kaj storiti z njo? V demokraciji se krivico popravi in krivca kaznuje. Tam pa, kjer demokracije ni, se resnica lahko svojevoljno zavije tako, da iz nje krivica ni razvidna. Naša domovina je demokratična, ali pa je v svoji samostojnosti tudi „svobodna“? „Svobodna“, kot odgovarja današnjim „prenoviteljem“, ki še vedno svobodno

so bili res slabi pogoji za življenje.

— Kaj se je vam pripetilo na obisku pri Reutemannu, santafeskem guvernerju?

Ob enim popoldne bi bil po protokolu, po katerem se morajo tekmovalci ravnati, obisk pri Reutemannu. Mi smo čakali pred hotelom že 15 minut pred eno, a zamanj do pol dveh ni bilo nobenega po nas. Naslednji dan so pa sporočili, da bomo morali plačati 200 dolarjev kazni, ker nas ni bilo na obisk. To je povedal eden od organizatorjev, zato mislim da je to bilo verjetno neka finta, da bi nam denar pobrali. Mislim, da nas je ogoljufal.

— Pa ste plačali ta denar?

Ja, Nacetu so odšteli teh 200 dolarjev iz nagrade, ki mu je pripadala.

— Kostja, povej nam, kakšno anekdoto s tega potovanja.

Videli smo veliko lepega tako, da ni bilo vse skupaj tako črno, mi se pa tudi nismo veliko sekirali. V Corondi so nas dva dni pred tekmovanjem vozili v avtih po mestu, in vsaka reprezentanca je imela svojo zastavo, tako da so ljudje lahko videli, od kod prihajajo tekmovalci, ki lahko rečem, da je bilo vse mesto na cesti, nam so ploskali in se navduševali. Nam so organizatorji dodelili jugoslovansko zastavo in niso mogli razumeti, kako da nočemo te zastave. Nismo se mogli sporazumeti, potem sem to jugoslovansko zastavo vrgel proč ter obesil na avto slovensko. Potem so nas le razumeli. Ljudje so nas imeli zelo radi, ko smo jim razlagali od kod prihajamo in kaj je Slovenija.

Pogovarjal se je Mirko Vasle

„proizvajajo svojo resnico“, kot so jo pod drugim imenom proizvajali skozi 45 let?!

Vtisa, ki sta mi ga zapustili zgoraj omenjeni „dami“, se ne morem znebiti, še posebej ne, ker je ge. Hribarjeva na sestanku s preživelimi domobranci potrdila, da komunist še vedno lahko ostane komunist, čeprav je bil izključen iz Partije. Prepričan sem, da dami iz obiska Argentine nista natočila g. Jenšterlu čistega vina, zato je ta gospod napisal v „Gorenjski glas“ tale disparatni proizvod svoje, sicer poštene in resnicoljubne duševne razgibanosti. „Morda so si nekateri Slovenci z njegovimi (mislim Grosovimi, m. op.) besedami res lahko pomagali v sedanji krizi, ko so čez noč izgubili sovražnika in se nahajajo v težkem času, saj mora cela skupnost na popolnoma nov način opredeliti slovenstvo v Argentini. Ustvarjanje sovražnika v dolgoletnih zaveznikih, ki zato, ker govorijo odkrito, zavestno tvegajo tišji aplavz, tej skupnosti žal ne bo pomagalo prebroditi izredno delikatnega obdobja.“

V času svojega bivanja med nami je g. Jenšterle gotovo spoznal, da je naša, čeprav politična emigracija v pretežni večini naravnana na versko izživljanje. Vzporedno s tem smo razvili pestro kulturno raven na vseh popriščih in ta nam je s svojimi raznobarnimi otenki vzbujala in ohranjala našo narodno zavest. Tudi sporadična politična zborovanja so bila množično obiskana in še kako prijetne za naša ušesa so bile govorjene in pisane besede naših politikov, med drugimi tudi socialistična dr. Celestina Jelenca. Vse to nas je v svobodnem svetu ohranjalo zavedne Slovence k ljubim nizkotni propagandi totalitarnege režima v domovini. Komunisti nas imajo za sovražnike, mi pa, po naši krščanski etiki, njih — za nasprotnike — za svoje sovražnike smo molili. Resnično pa smo sovražili zmoto, ki je bila „največje zlo za naš slovenski narod“.

Našo politično emigracijo slikajo še danes kot nekaj negativnega, češ da naša ideologija izvira iz pamera „proti“ — v našem specifičnem primeru — „komunizmu“. Naš protikomunizem je pozitiven, ker smo ga osnovali na preko tisočletni krščanski demokraciji. Mi smo bili demokrati še pred pojavom komunizma in to ostajamo. Da smo se ob komunistični revoluciji v zadnji vojni postavili na pravo stran, je dokaz šah-mat komunizmu na svetovni sahovnici.

Še kako pa smo pokazali svojo narodno zavest in ljubezen do naroda, iz katerega izhajamo, ko smo s svojim nesebičnim, pridnim prizadevanjem veliko pripomogli v zunanem svetu za priznanje slovenske samostojnosti, kljub temu, da na vrhu vrhov sedi komunist — predsednik predsedstva.

Da bi naša politična emigracija ob spremembah v domovini „ustvarjala sovražnika“, je izvito iz trte, ki ni pognala na naših tleh. Zato „sovražniki“ g. Jenšterla ne odgovarjajo resnici.

Hvala, g. Jenšterle, za Vaše besede zvestobe. „Osebnim imam preveč rad Slovence v Argentini...“

Hvala Vam, g. Gros, za jasne besede z „odra“ in med poslušalci. Bodoče (ne)politične obiskovalce iz domovine, ki nas bodo z gotovostjo še obiskovali, prosimo, da nam ne bi več govorili z „odra“, ampak želimo, da bi stopili med nas poslušalce in nam posredovali čistega, „novega vina“, katerega si bomo natočili v naše „nove mehove“, ki smo si jih že pripravili sami ob prvih političnih spremembah v domovini...

NOVICE IZ SLOVENIJE

LJUBLJANA — Predsednik Izvršnega sveta Skupščine mesta Ljubljana Marjan Vidmar je pripravil sprejem za svoje žrtev letalske nesreče, ki se je pred desetimi leti zgodila pri Ajacciu na Korziki. Ob besedah sodelujočih in solidarnosti je med drugim povedal, da je sedanja mestna oblast pripravljena prisluhnuti zahtevam in predlogom svojcev ponesrečenih in storiti vse, kar je v njeni moči.

LJUBLJANA — Društvo izgnancev Slovenije, ki zaenkrat šteje 1.200 članov, se zavzema, da bi vladni organi Slovenije morali zahtevati od Nemčije vojno odškodnino za 50.000 izgnancev. Pravijo, da zahtevki za odškodnino ne morejo zastarati iz vsakovrstnih razlogov. Društvo računa, da mora biti živih še kakih 22.000 bivših beguncev.

LJUBLJANA — Ustanovili so meddržavni center za učenje angleščine. Slovensko ministrstvo za šolstvo in šport bo zagotovilo opremo prostorov (v Nebotičniku), Britanski svet pa literaturo in funkcionalno opremo. Center za angleški jezik bi nudil tudi informacije in vire za pomoč pri razvoju dobrega poučevanja in učenja angleškega jezika.

JESENICE — V jeseniški železarni se pri izdelovanju nerjaveče pločevine uporablja krom. Ker je nekdo rekel, da je ta krom radioaktiven in da je v mulju, ki odteka v Savo, 0,4% radioaktivnega kroma, so iz železarne sporočili, da je v mulju šestvalentni krom, ki je strupen, ne pa radioaktiven, in da imajo že več let strokovnjaka za ekologijo, ki nadzoruje odpadke in opravljajo potrebne analize.

LJUBLJANA — V februarju so povišali za 43% stanarino v študentskem centru. Ker pa so opazili, da je veliko študentov v zaostanku s plačevanjem, so uvedli zamudne obresti: če do 20. v mesecu kdo še ni plačal, dobi opomin, da mora plačati v teku osmih dneh. Po tem jim bodo zaračunali 30 odstotne obresti.

LJUBLJANA — Nove cene za cestnino veljajo od srede februarja: na avtocesti Ljubljana-Razdrto je treba za osebni avtomobil plačati 85 SLT, za Ljubljana-Naklo 40 SLT, za Hoče-Arja vas 50 SLT. Podražitev predstavlja 125%.

LJUBLJANA — Konjeniška zveza Slovenije je dobila sporočilo od Mednarodne konjeniške zveze FEI, da bo na septembrskem kongresu sprejeta kot redni član mednarodne zveze.

LJUBLJANA — Slovenija potrebuje letno od 60 do 70 tisoč ton soli. Veliko soli je prišlo iz Tuzle in s Paga, zdaj pa ne več, zato si jo morajo preskrbeti od drugod. V domačih Sečoveljah je letno pridelajo 7 tisoč ton, ki gre predvsem v prehranske namene, ker je smatrana kot kakovostna sol. Zato morajo poskrbeti za uvoz iz drugih držav. Sol uporabljajo v kemijski industriji, za ustroj kož, za ceste in živinorejo.

JESENICE — Polnilnica vod in brezalkoholnih pijač naj bi spremenila obraz Jesenic. V polnem obratovanju bo zmogljivost znašala 6 milijonov 1,5 litrskih plastenk na mesec. Imajo že sklenjene pogodbe z ZDA in Češko za izvoz dveh milijonov steklenic z vodo Juliana, ki priteka iz novega cestnega predora pod Karavankami.

ŠENTJUR PRI CELJU — Stekle lisice so se spet pojavile v okolici Šentjurga in napadle nekatere pse, ki so jih zato dali v karanteno do konca marca.

MARIBOR — Narod in država — majhni narodi in etnične manjšine v nastajajoči Evropi je bil naslov konference, ki jo je organiziral Evropski center za etnične in regionalne študije v Mariboru. Prispelo je 130 znanstvenikov iz evropskih držav, pa tudi

iz ZDA, Kanade, Izraela in Južne Afrike.

LJUBLJANA — Državna založba Slovenije je izdala dve knjigi: Nobelovca F. Hayeka Pot v hlapčevstvo in Ljuba Sirca Med Hitlerjem in Titom, ki so avtobiografski spomini med leti 1941 in 1956.

LJUBLJANA — Folklorna skupina Tine Rožanc je morala preurediti svoje programe, saj je do nedavnega plesala temperamentnejše plese drugih narodov iz bivše Jugoslavije. Ob osamosvojitvi Slovenije je po kratkotrajni krizi spet stopila v vrh folklornih skupin in predstavila program „Tako plešemo Slovenci“, v katerem so, prvič v svoji zgodovini, plesali samo slovenske ljudske plese. Skupino vodi Bojan Nekovar, glasbeno podlago jim pa dajejo godci in pevci Kulturnega društva Kostel.

LJUBLJANA — Ustanovili so Heraldčno, genealoško in veksiloško društvo Slovenski ščit, ki bo urejeval slovenske krajevne in druge heraldike, izdeloval heraldične predpise in jih usklajeval s predpisi in zakonodajo ter so povezoval s tujimi tovrstnimi društvi. V vodstvu društva je tudi mag. Andrej Rot.

Vprašanja slovensko-hrvaških odnosov

Sporazum o diplomatskih odnosih med Slovenijo in Hrvaško še ni podpisan, kljub temu da je usklajen in pripravljen za podpis že več kot dva meseca. Na področju meddržavnih odnosov tako ostajajo nerešena številna sporna vprašanja, ki te odnose vodijo v neželeno smer.

Podpredsednik slovenske vlade dr. Andrej Ocvirk je na pogovorih predstavnikov slovenske vlade s predstavniki Gospodarske zbornice dejal, da je Sloveniji uspelo vzpostaviti makroekonomske okvire za gospodarsko sodelovanje s Hrvaško. Slednje pa se kljub temu zatika. Če bo Hrvaška še naprej vztrajala pri blokadi številnih proizvodov, bo morala Slovenija ukrepati na podoben način.

Slovenija ima močnejši interes pri izterjavi dolgov na Hrvaškem. Dinarska sredstva na nerezidenčnih računih v RH, ki jih slovensko gospodarstvo na more izkoristiti, se še naprej kopičijo. Hrvaška stran tudi ne omogoča uporabe teh sredstev za denarne naložbe in nakup deficitnega blaga, temveč pogosto za to blago (npr. za naftne derivate, sladkorno peso, umetna gnojila) zahteva devizna vplačila. Nerealiziran je tudi predlog o repatriaciji hrvaških dinarjev oziroma tolarjev.

Slovenija si prav tako prizadeva ohraniti hrvaška tržišča (pomemben je izvoz mleka, mlečnih izdelkov, tekstila, izdelkov mesno predelovalne industrije), zaščititi lastniške pravice slovenskih pravnih in fizičnih oseb v RH ter skleniti ugoden sporazum pri določitvi meje na morju. S temi želi daljnoročno rešiti vprašanje slovenskega ribištva v hrvaških vodah in dostopa plovil v mednarodne vode. Hrvati ob tem predlagajo, da bi to vprašanje povezali z odprtjem povezav na linijah Trst-Reka, Šentilj-Zagreb in Karavanke-Zagreb.

Prav tako je interes Slovenije močnejši pri iskanju sporazuma glede usode nuklearke Krško in s tem plačila zapadlih hrvaških obveznosti iz kredita za njeno gradnjo ter plačilo za dobavljeno energijo.

Strokovni krogi slovenske vlade menijo, da je interes med državama uravnotežen pri določitvi meje na kopnem, pri rešitvi obmejne prometne, izobraževalne, delovne, davčne in carinske problematike, pri problematiki s področja zdravstvene in socialne zaščite, pokojnin in delovnih razme-

SLOVENC V ARGENTINI

Osebne novice

Krsti: V nedeljo, 1. marca, je bila krščena Nevenka Lucijana Grohar, hčerka inž. Andreja in Nadi roj. Kopač. Botra sta bila župnik Igor Grohar in Jožica Zupanc roj. Kopač. Krstil je dr. Jure Rode.

V soboto, 7. t. m. sta bila krščena v slovenski cerkvi Marije Pomagaj Marko Damijan in Marija Gabrijela Malovrh, sin in hčerka Marka Malovrha in Ane Marije roj. Podržaj. Marku Damijanu sta bila botra inž. Miha Podržaj in Lucijana Podržaj roj. Hribar; Mariji Gabrijeli sta botrovala Albert Malovrh ml. in Irena Codec roj. Malovrh. Krstil je dr. Jure Rode.

Dne 7. marca je bila krščena v slovenski cerkvi Mariji Pomagaj Pavla Danijela Salcedo, hčerka Roberta Oskarja in Danijele Liliane roj. Javoršek. Botrovala sta

V Spitalu na Koroškem je umrl dr. Jože Kveder. Naj počiva v miru!

Daniel Salcedo in Lucija Irena Javoršek. Krstil je župnik Dane Vrečar.

Srečnim družinam iskreno čestitamo!

Nova diplomanta: Na državni tehnološki univerzi je dokončal študije in postal inženir elektronike Janči Mikelj. Čestitamo!

Na privatni univerzi UADE je dokončal študije in postal licenciat v „relaciones públicas“ Pavle Rezelj. Čestitamo!

MIRAMAR

Proslava priznanja RS

V nedeljo, 9. februarja je slovenska skupnost v Miramaru praznovala proglašenje slovenske države. Ob 18. uri je bilo odkritje spominske plošče na glavnem trgu Miramara. Po petju argentinske in slovenske državne himne je slovenski dušni pastir Boris Komar blagoslovil ploščo, spregovorili pa so Janez Jelenc v slovenščini in arh. Jure Mihelič v kasteljanščini in nazadnje še zastopnik občine. Ob 19. uri je bila v kapeli, kjer je redna mesečna slovenska maša, zahvalna daritev. Po maši je bila akademija v Slovenskem domu. Kuncičevo „Mlado Slovenko“ je recitala Marjanca Petkovšek, Gregorčičevo „Naš narodni dom“ pa ga. Nežka Trpin. Vse občinstvo je občuteno zapelo narodni „Tam gori za našo vasjo“ in „Kje so tiste stezice“ in po govoru Marka Dimnika še „Oce, mati, bratje in sestre“. Proslave, ki se je ob prigrizku nadaljevala še z družabnim delom, se je poleg Slovencev iz Miramara udeležilo tudi več rojakov, ki so bili tam na počitnicah.

Zeleni list iz Nemčije

Nad. s 1. str.

pošteno delo, osebna gospodarska zainteresiranost, socialna pravičnost, spoštovanje človeka in njegovih etičnih norm.

4) Pa še četrti nasvet je važen: ODOLOČAJTE PAMETNO.

Pravijo, da so nove volitve pred vrati. Ljudje včerajšnjega kova dvigajo glave. Kdor skozi 40 let ni znal gospodariti, nima kaj pametnega predlagati. Rovarijo proti predsedniku slovenske vlade, profesorju Lojzetu Peterletu, ker v enem letu ni ustvaril blagostanja. Zardijo naj o sramu. Ne nasedajte takim ljudem, da ne boste ob ponovni prevari zardeli od jeze nad samim seboj.

Kdor soglaša z vsebino tega pisma, naj ga pošlje v več izvodih sorodnikom in znancem v Slovenijo. Nabavite kopije.

Mogoče ne veste, da...

— da v vzhodni Evropi trenutno obratuje 58 jedrskih reaktorjev (vsi sovjetske izdelave) in da jih med njimi 16 predstavlja hudo nevarnost za okolje, ostalih 24 pa zbuja resne skrbi...

— da je pri Mohorjevi družbi v Celovcu izšla gotovo najzanimivejša knjiga slovenskega leta, dnevnik Vinka Oslaka iz let 1978-1979 (spopadi s komunistično oblastjo, stiki s kulturniki, polemike, tudi z dr. Grmičem)...

— da je bila ob dvajsetletnici smrti dr. Jakoba Ukmarija sprožena misel, da bi na Opčinah njegovem rojstnem kraju, postavili obeležje temu velikemu Slovencu...

Mladika, Trst, št. 10, 1. 1991

MALI OGLASI

Psihoanalitični in psihoterapični konzultorji: psihologinja Olga Žužek - Moreno 609; 1° "G" - Quilmes. Torek od 17.30 do 20. ure, četrtek ob 13. do 19. ure, sobota, od 10. do 12. ure - Tel.: 256-1313.

K.M. Windsurf, kayak, snowboard. Nove, po naročilu in ugodnosti. Popravila bazenov in vse iz steklene vlakna (f. de vidrio) - Tel.: 659-9892

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrljske vezice - Rep. O. del Uruguay 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - TEL. 651-2500, 651-2335

METKA - L. in F. Švigelj - Otroške obleke - Izbira in tovarniške cene - F. Alcorta 2754 - San Justo (Barrio San Nicolás) - Tel. 441-7496

Splošna pomoč in nasveti o industrijski higieni in varnosti; Tel.: 659-3574; **Viktor Fekonja** **PSIHOANALIZA**

Psihoanalitični konzultorji: lic. psih. Marko Mustar; Santa Fé 3228, 3° „M“ — Capital — Tel.: 83-7347 in 71-3546.

ELEKTRONIKA

Električni material za industrijo in dom. **Elektro Ader** - Franci Jarc. Av. Ader 3295 - Munro; Tel.: 766-8947 / 762-1947

Varnostni elektronski sistemi (alarmi) za hiše - tovarne - avtomobile. Inž. Janez M. Petkovšek, Amianot 9969 - Tel.: 769-1791 - Loma Hermosa. Kadar se o računalnikih (kompjuterjih) govori, inž. Janez Kocmur vam poskrbi. Tel.: 651-7459 - Brandsen 2167 - San Justo.

SERVIS

Dolenc Lojze - popravila barvne TV, video-kaset, radio snemalcev, kaset in avdio - Cerviño 3942 - San Justo - Tel.: 651-2176.

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantes (oseo-integrados); sredi in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadstr. „B“ - San Martín - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni **Marjeta Senk** - Tel.: 762-2840.

Turizem Bled — Najugodnejše cene za polet z avionom in turizem po svetu - Tel. 628-9504

LEGAJO N° 3545-82

Počitnice, izleti in potovanja v domovino informacije, hotelske namestitve, avtobusni prevozi, posredovanje vizumov in menjalnice. H. Yrigoyen 2742 - San Justo - Tel.: 441-1264/1265

ADVOKATI

dr. Vital Asič — odvetnik - ponedeljek, sredi, petek od 17 do 19 - Don Bosco 168 - San Isidro - Tel.: 743-5985.
dr. Franc Knavs — odvetnik - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: 45-0320 in 46-7991

dr. Mariano Radonič, odvetnik, od ponedeljka do petka od 17 do 20 ure, Mar del Plata in okolica. Olavarría 2555, Mar del Plata (7600) Tel.: (023) 51-0180/0177

SANITARNE NAPRAVE

Sanitame in plinske naprave — privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov — **Andrej Marolt** - Avellaneda 216 - San Miguel - Tel.: 664-1656.

ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón.

REDECORA — celotna oprema stanovanj; blago za naslanjače, odeje, zavese, tapete, preproge - Bolívar 224 - Ramos Mejía - Tel.: 654-0352.

Alpe Hogar — **Stane Mehle** - vse za vaš dom - L. Vernet 4225 - (1826) Rem. de Escalada - Tel.: 248-4021.
Garden Pools — konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje - **Andrej Marolt** - Pte. Illia (Ruta 8) N° 3113 - (1663) San Miguel - Tel.: 664-1656.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - Monte 1851 - Uraduje od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Česarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ starih vrstic \$ 3- za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — \$ 9-

PRODAM
zemljišče 600 m²
v Villa Ventana
(Sierra de la Ventana)
Tel.: 582-5557

V Carapachayu bo v nedeljo, 22. t. m. vsakoletna

TOMBOLA

ob 16. uri.

Glavni dobitek: Barvni TV znamke SANSEI in več sto dobitkov in činkvinov.
Dobra postrežba, na razpolago bodo domači krofi.

Lepo vabljeni!

Opozarjamo vse slovenske kulturne ustanove v Argentini, kot tudi literate, glasbenike, gledališnike, pevske zборе in druge kulturne delavce, da 15. marca poteče rok za prijavo v pisarni „Zedinjene Slovenije“ za sodelovanje pri tednu slovenske kulture v Buenos Airesu, ki bo od 1. do 5. julija letos.

ZEDINJENA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO REPUBLIKE SLOVENIJE

Slovenska kulturna akcija

1. kulturni večer

posvečen zborniku

Profesor Ernest Tomec

Predstavlja Franc Pernišek

V mali dvorani Slovenske hiše, v soboto, 28. marca, ob 20. uri

Društvo Slovenska Pristava

Nedelja, 15. marca, ob 10.30

Sedanja slovenska zakonodaja in izseljenci

Razgovor vodi pooblaščenec slovenske vlade g. Božidar Fink.

REŠITEV KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. Prav. 5. Svak. 9. Sad. 12. Moker. 14. Slatina. 16. Gorica. 18. Kamin. 20. Rabi. 21. Sokol. 22. Rod. 24. Iran. 26. Onim. 28. Oh. 29. Učitelj. 31. Ne. 32. Šlem. 34. Laže. 35. Bič. 36. Atila. 38. Etna. 40. Spira. 41. Znojno. 43. Lekarna. 49. Sekto. 47. Ona. 48. Iгла. 49. Neon.

NAVPIČNO: 1. PM. 2. Rog. 3. Akord. 4. Vera. 6. Vsa. 7. Al. 8. Kako. 9. Simon. 10. Anilini. 11. Dan. 13. Ribič. 15. Takoj. 17. Cirila. 19. Groš. 21. Snežen. 25. Ata. 27. Meča. 29. Umira. 30. Letos. 33. Etika. 35. Banke. 37. Lari. 39. Njen. 40. Slo. 41. Zal. 42. Oto. 44. NG. 46. On.

Mednarodno priznanje Republike Slovenije

po Delu.

DRŽAVE, KI SO SLOVENIJO ŽE PRIZNALE

DEL-GM

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Propietario: Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono y Telefax: (54-1) 643-0241

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Central (B)	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 50; pri pošiljanju po pošti pa \$ 55; ZDA in Kanada pri pošiljanju z letalsko pošto 100 USA dol.; obmejne države Argentine 90 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 75 USA dol.

Čeke na ime „ESLOVENIA LIBRE“.

Stavljenje in oblikovanje:
MALIVILKO - Telefax: (54-1) 362-7215

Talleres Gráficos "VILKO" S.R.L.,
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 362-7215
(1101) Buenos Aires

Ponovitev pravljicne igre

Čarovnik iz Oza

v režiji **Andrejke Vombergar** in v izvedbi Slomškove šole in mladine Slomškovega doma

bo v soboto, 21. marca, ob 20.30, v Slovenski hiši

Podjetje za grafično oblikovanje išče tipkarja/ico v slovenščini in španščini.

Prositi za pogovor med 10. in 18. uro na tel.: 362-7215/1346

SREDA, 1. aprila:

Prvi letošnji sestanek ZSMŽ v Slovenski hiši ob 17. Predava dr. Alojzij Starc: Materinska skrb za izseljenca.